

INFORMACE Z ÚŘADU

Výběr ze zasedání Rady obce konané dne 26. 5. 2010

- ➔ RO Šumvald souhlasí s podáním žádosti o dotaci na „MAS Uničovsko“ na zpracování projektu „Cyklostezka Šumvald – křižovatka Lazce“.
- ➔ RO Šumvald schvaluje Rozpočtové opatření na rok 2010 č. 1/2010 – Dotace z Programu rozvoje venkova ČR se Státním zemědělským intervenčním fondem na „Podporu zdravého životního stylu – dětská hřiště a odpočinkové plochy“ ve výši 945.468,- Kč.
- ➔ RO Šumvald schvaluje rozpočtové opatření na rok 2010 č. 2/2010 – Dotace na úhradu výdajů vzniklých v souvislosti s konáním voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR ve dnech 28. a 29. května 2010 ve výši 42.000,- Kč.
- ➔ RO Šumvald schvaluje složení výběrové komise včetně náhradníka na akci „Úprava veřejného prostranství a chodníků – etapa I“ financované z dotace SZIF – Programu rozvoje venkova ČR.
Složení komise: Hönigschmied František, starosta obce – Šumvald č. 353; Ing. Ivana Kasalová, místostarostka obce – Šumvald č. 203; Mgr. Eva Richterová, zaměstnankyně obce – Šumvald č. 56; náhradník: Ing. Josef Šenk, projektant – Břevenec č. 76
- ➔ RO Šumvald bere na vědomí a doporučuje žádost pana Svatopluka Kouřila, Šumvald č. 366 projednat na zastupitelstvu obce dne 16. 6. 2010.
- ➔ RO Šumvald vyhodnotila nabídku na prodej bytové jednotky č. 122/2 a doporučuje zastupitelstvu obce Šumvald prodat bytovou jednotku č. 122/2 manželům Kyselým za kupní cenu 1 100.000,- Kč.
- ➔ RO Šumvald souhlasí s plánovanou modernizací zubní ordinace a s úhradou nákladů na výměnu topení, podlahové krytiny a okna.

(vedení obce)

**Obec Šumvald důrazně trvá na napojení na splaškovou kanalizaci a stanovuje termín:
v Šumvaldě do 31. 5. 2010 a v Břevenci do 30. 6. 2010.**

Výměna řidičských průkazů

Průkazy vydané od 1. 1. 1994 do 31. 12. 2000 budou muset být vyměněny do 31. 12. 2010. Nejnovější "předunijní" z období od 1. 1. 2001 do 30. 4. 2004 budou platné až do 31. 12. 2013. I když se po tomto sdělení řidičům může zdát, že na výměnu je dost času, rádi bychom (odbor dopravy Městského úřadu Uničov) předešli frontám a nahromaděním požadavků vždy koncem stanovené lhůty. Proto apelujeme na občany, aby nenechávali tuto povinnost na poslední chvíli a vyřizovali si nové doklady průběžně během uvedených lhůt.

(vedení obce)

Jak pokračují stavební práce v naší obci

Po úspěšné recyklaci pomocí nejmodernějších strojů byla ve čtvrtek 27. května položena první vrstva asfaltového obalovaného povrchu vozovky v úseku extravilánu mezi Břevencem a Šumvaldem. Tentýž den byly také zkolaudovány opěrné zdi a vozovka v Břevenci. Postupně tedy naše obce získávají nový kabát a věříme, že radost z něj dá zapomenout na veškeré útrapy, které nás provázely při jeho šití. Dále Vám chceme připomenout, že od 1. do 10. června bude zcela uzavřen úsek v obci Šumvald od Libinské po Loučskou křižovatku z důvodu recyklace povrchu a přípravných prací pro položení asfaltového povrchu. O další uzavírkách ze stejného důvodu budete včas informováni.

(vedení obce)

Oznámení

MUDr. Vašková oznamuje, že ve dnech 21. až 25. června 2010 nebude ordinovat z důvodu dovolené. Zastupovat budou lékaři na Poliklinice v Uničově. Rozpis bude vyvěšen na dveřích ordinace MUDr. Vaškové.

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

V červnu oslaví významné životní jubileum tito občané Šumvaldu:

Bartoňková Marie, č. 226	14. 6.	86 roků
Čajová Jaroslava, č. 309	7. 6.	84 roků
Ott Ladislav, č. 262	24. 6.	84 roků
Brachtl Jaroslav, č. 63	1. 6.	80 roků
Hrubá Marie, č. 381	29. 6.	80 roků
Kobylková Libuše, č. 314	24. 6.	79 roků
Krestýnová Marie, č. 52	29. 6.	78 roků
Mgr. Bartoněk František, č. 228	27. 6.	76 roků
Krestýn Stanislav, č. 239	9. 6.	76 roků
Šenk Bohumil, č. 346	8. 6.	74 roků
Smékal Jindřich, č. 232	9. 6.	72 roků
Konečná Miroslava, č. 106	1. 6.	71 roků
Krestýnová Milada, č. 239	20. 6.	71 roků
Pospíšilová Božena, č. 284	10. 6.	70 roků
Procházka Josef, č. 131	5. 6.	70 roků

Svobodová Helena, č. 415	28. 6.	69 roků
Nimrichter Leopold, č. 332	15. 6.	68 roků
Smékalová Alice, č. 351	24. 6.	68 roků
Čamková Marta, č. 12	27. 6.	67 roků
Maitnerová Marie, č. 10	9. 6.	67 roků
Smékalová Karla, č. 232	27. 6.	67 roků
Poštulková Jaroslava, č. 340	29. 6.	64 roků
Nikl Vladimír, č. 378	9. 6.	61 roků
Krajičková Jaroslava, č. 294	1. 6.	59 roků
Zatloukalová Marie, č. 359	18. 6.	59 roků
Šenk Josef, č. 73	12. 6.	56 roků
Zámečník Stanislav, č. 178	1. 6.	53 roků
Bartoněk Pavel, č. 258	26. 6.	53 roků
Bartoňková Naděžda, č.	29. 6.	50 roků

Břevenec:

Mgr. Minaříková Věra, č. 78	22. 6.	74 roků
Solař Albert, č. 99	29. 6.	70 roků
Tužička Stanislav, č. 6	7. 6.	56 roků

**Redakce Šumvaldských novin se připojuje
s přáním pevného zdraví a pohody !**

*Rodiny Heislerova a Říhova děkují touto cestou
za projevy soustrasti a květinové dary při pohřbu
paní Emilie Říhové.*

KULTURA

Centrum pro rodiče s dětmi Delfinek, o.s.

ve spolupráci s veřejností

Vás srdečně zvou na

DĚTSKÝ POHÁDKOVÝ DEN

který se koná v neděli

20. června 2010

Start od 15 hod na Sokolském stadionu
v ŠUMVALDĚ

Kartička na pohádkovou cestu: 30,- Kč/dítě

Připravili jsme pro Vás akční program plný soutěží a her jak na stadionu,
tak na pohádkové cestě plné zábavy a
dobrodružství s pohádkovými postavami.

Jízda na ponících.. Kolo štěstí.. Pivo, limo, uzený kabanos,
párek v rohlíku, zmrzlina....

Májové posezení

Na MÁJOVÉM POSEZENÍ uspořádaném u příležitosti Dne matek v sále Blahákova hostince v neděli 16. května zněl zpěv i recitace dětí ZŠ a Smíšeného pěveckého sboru se sbormistryní Šárkou Kallerovou. Pozorní posluchači s potěšením sledovali, jak stále lepší pěvecké výkony naši zpěváci předvádějí. Paní Jarka Čajová předstoupila se vzpomínkou na básníka Aleše Balcárka. Poté se naplněný sál rozezněl tóny cimbálu a pět muzikantů rozezpívalo přítomné písničkami více či méně známými a vytvořilo útulnou atmosféru a dobrou náladu. Děkujeme manželům Loutockým za zprostředkování a aktivní účast na vystoupení cimbálky a věříme, že toto úspěšné vystoupení nebylo posledním.

(Ivana Smrčková)

Vítání občánků

Neděle 23. května byla slavnostním dnem pro naše nově narozené spoluobčany a jejich rodiče. Agáta Šalamounová, Adam Vogel, Nela Hejná, Matěj Burdík a Matěj Grézl si v obřadní místnosti obecního úřadu vyslechli písničky a básničky v podání dětí z družiny ZŠ, které s nimi secvičila paní učitelka Krylová. Prejeme dětem i rodičům pevné zdraví a naplnění všech jejich představ a přání.

(Ivana Smrčková)

Setkání seniorů v Břevenci

7. května 2010 se v kulturním domě v Břevenci uskutečnilo další tradiční setkání seniorů z Břevence, Šumvaldu a Horního Města. Setkání nám zpestřily svou kulturní vložkou břevenecké ženy. K poslechu i tanci hrál pan Gerat s kolegou z Uničova. Vedení obce na setkání zastupovala paní Ivana Smrčková.

Součástí večera bylo také losování bohaté tomboly, do které přispěli sponzoři nejen z Břevence a Šumvaldu, ale i z blízkého okolí – z Dlouhé Loučky, Nové Dědiny a Uničova a rovněž někteří senioři z Břevence, Šumvaldu a Horního Města. Všem sponzorům touto cestou děkujeme. Děkujeme rovněž Obecnímu úřadu Šumvald za finanční příspěvek.

Poděkování za obsluhu a prodej občerstvení patří paní Niklové, Bösové, Hrabáčkové a Ulmanové.

Celý večer se opravdu vydařil a už dnes se těšíme na setkání v roce příštím. Organizátory jen mrzí menší účast seniorů z Břevence a Šumvaldu. To, že máme na zádech většinou více jak šest křížků přece ještě neznamená, že musíme sedět doma za pecí, vlastně dnes už většinou u radiátoru ústředního topení. Trochu se pobavit se známými, poznat i nové přátele, zatancovat si, jak klouby dovolí a při trošce štěstí se potěšit výhrou ve vždycky bohaté tombole nám může přijít jenom k duhu. Takže příště, milí zápecníci, vztyk z gauče nebo křesla, vypnout televizi a vyrazit směr břevenecký kulturák.

Za zúčastněné seniory děkuje všem organizátorům, vystupujícím a sponzorům

(František Kaller)

ZÁJMOVÉ ORGANIZACE

Červen - měsíc myslivosti

Rádi bychom informovali naše spoluobčany o měsíci myslivosti. Jak jistě všichni víte, červen vždy byl, je a bude měsícem myslivosti.

Tento měsíc patří myslivosti zejména proto, že spousta volně žijících živočichů přivádí na svět svá mláďata.

Proto bychom Vás chtěli poprosit a požádat, aby jste respektovali omezení vstupu se svými psy do honitby v tomto měsíci.

Níže uvádím pouze výňatky ze zákona o myslivosti:

§ 8 Ochrana myslivosti

Základní povinnosti

(1) Ochranou myslivosti se rozumí ochrana zvěře před nepříznivými vlivy prostředí, před nakažlivými nemocemi, před škodlivými zásahy lidí a před volně pobíhajícími domácími zvířaty; ochrana životních podmínek zvěře, zajištění klidu v honitbě a ochrana mysliveckých zařízení.

(2) Každý, kdo vstupuje se svou činností do přírody, si musí počínat tak, aby nedocházelo ke zbytečnému ohrožování nebo zraňování zvěře a k poškozování jejích životních podmínek.

§ 9 Omezení a zákazy dané v zájmu ochrany

(1) je zakázáno rušit zvěř při hnízdění a kladení mláďat a provádět další činnosti záporně působící na život zvěře jako volně žijících živočichů.....

(3) Na žádost uživatele honitby může orgán státní správy myslivosti, zejména v době hnízdění, kladení a odchovu mláďat nebo provádění lovů, nařídít přiměřené omezení nebo i zákaz vstupu do honitby nebo jejích částí.....

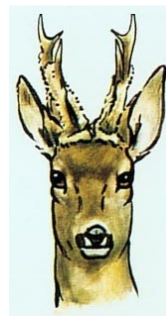
§ 10 Povinnosti vlastníků domácích a hospodářských zvířat a vlastníků pozemků

(1) Je zakázáno vlastníkům domácích zvířat, včetně zvířat ze zájmových chovů a zvířat z farmových chovů zvěře, nechat je volně pobíhat v honitbě mimo vliv svého majitele nebo vedoucího.

Byli bychom rádi, kdyby naši členové myslivecké stráže (jako veřejní činitelé) nemuseli řešit podobné přestupky týkající se tohoto zákona.

Děkujeme za respektování těchto podaných informací.

(Roman Poštulka, předseda MS Šumvald)

Zájmové zájezdové sdružení

Ve stanoveném květnovém termínu potvrdila většina přihlášených členů zájezdového sdružení svůj zájem o vybrané zájezdy a uhradila patřičnou částku. Tím se staly jejich přihlášky závaznými a upřesňoval se i zasedací pořádek v autobuse. Z celkem čtyř připravovaných termínů je již zcela obsazen 17. červenec při zájezdu na jižní Moravu. Na zájezdy **10. července** (taktéž Kralice, Dalešice a Dukovany) a také **do Polska** (21.srpna- do Wieliczky a Krakova) zbývá doplnit poslední chybějící místa. Říjnový zájezd (26.10.) **do Vídně** se prozatím naplňuje jen postupně.

Uvítáme, když se uvedené 3 zájezdy doplní buď všemi předběžně přihlášenými, nebo i dalšími zájemci. Přihlásit se můžete u vedoucího zájezdového sdružení - Jaroslava Krestýna, Šumvald 229 a současně lze zájezdy i uhradit. Telefonické informace: 739004542.

Využijte naší nabídky a vydejte se s námi za nevšedními zážitky.

(Mgr. Jaroslav Krestýn)

Z ČINNOSTI ZÁKLADNÍ ŠKOLY:

Dopravní soutěž 2010

Dne 3. května se 9 žáků naší školy zúčastnilo okrskového kola soutěže „Mladý cyklista“ v Uničově. Součástí soutěže jsou 4 disciplíny: řešení dopravních testů, první pomoc, jízda na dopravním hřišti podle pravidel silničního provozu a jízda zručnosti. Vzhledem k velmi nepříznivému počasí byla zrušena jízda zručnosti, aby nedošlo ke zranění soutěžících na některé z 11 překážek a stanovišť.

Naši školu reprezentovali v I. kategorii žáků 5. - 6. tříd: Dobrozemský L., Machalová D., Vepříková L., Zámečník S., ve II. kategorii žáků 7. - 9. tříd: Bös P., Dubová P., Jaroš D., Jarošová M. a náhradník Kolář M.

Obě družstva obsadila shodně **pátá místa** za všemi ZŠ z Uničova a ZŠ Medlov.

Děkujeme všem soutěžícím za vzornou přípravu na soutěž a reprezentaci školy.

(Zdeňka Solovská)

Matematické soutěže

Žáci 6. a 7. třídy soutěžili ve školním kole **Pythagoriády**, do okresního kola z 6. tř. postoupili Michal Nevěřil a Markéta Ospálková. Dařilo se M. Nevěřilovi, který se umístil na 5. místě se 6 body. Ze 7. třídy postoupili Zdeněk Bartoněk a Tereza Vepříková. Z. Bartoněk skončil na 8. místě s 5 body a T. Vepříková na 9. místě se 4 body.

Jako každý rok je první jarní den spojen s matematickou soutěží „Klokan“. Počítalo se v několika kategoriích:

Cvrček – soutěží 2. a 3. tř., z 60 bodů získali a umístili se na:

1. místě - Smrčková Kateřina, 2. tř. – 40 bodů
2. místě - Dittrich Matyáš, 3. tř. – 39 b.
3. místě - Richterová Adéla, 3. tř. – 38 b.

Klokánek – soutěží žáci 4. a 5. třídy, ze 120 bodů získali a umístili se:

1. místo – Heřmanovská Hana, 4. tř. – 90 b.
2. místo – Brachtlová Gabriela, 4. tř. – 61 b.
3. místo – Zatloukalová Lucie, 4. tř. – 50 b.

Benjamin – pro žáky 6. a 7. třídy, ze 120 bodů získali a umístili se:

1. místo – Ospálková Markéta, 6. tř. – 73 b.
2. místo - Chlebníčková Hana, 6. tř. – 65 b.
3. místo - Kantorová Petra, 7. tř. – 64 b.

Kadet – pro žáky 8. a 9. tř., ze 120 bodů získali a umístili se:

1. místo – Balcárková Adéla, 9. tř. – 74 bodů
2. místo – Berková Kateřina, 9. tř. – 69 b.
3. místo – Jarošová Michaela, 9. tř. – 67 b.

Soutěžícím blahopřejeme!

(Mgr. Ludmila Plšková)

Krajské kolo ekosoutěže

"Paní učitelko, my to musíme vyhrát!" zvolali nadšeně účastníci krajského kola známé ekologické soutěže Zelená stezka - Zlatý list, která se jako každoročně konala v olomouckém Rozáriu, růžovém pavilonu Flory Olomouc. Akce proběhla v sobotu 15. května 2010. Žáci 6. a 7. třídy obsadili 1. místo v regionálním kole v Uničově a nadšeně se vrhli do studia rostlin, živočichů, astronomie, meteorologie a ochrany přírody. Měli možnost vyhrát týdenní pobyt na Šumavě a přiučit se tam dalším znalostem. I když 1. ani 2. postupující místo neobsadili, bojovali statečně a s nadšením a určitě to pro ně byla dobrá zkušenost a také motivace do dalších let. K reprezentantům naší školy patřili: Tomáš Dostál, Hana Chlebníčková, Leona Vepříková z šesté třídy a Zdeněk Bartoněk, Petra Kantorová a Tereza Vepříková z třídy sedmé. Všem žákům za účast děkujeme a ještě jednou blahopřejeme za postup do krajského kola.

(Mgr. Hana Holíková)

VYUŽIJTE VÍCEÚČELOVÉ HŘIŠTĚ V ŠUMVALDĚ

Sportovní klub Šumvald upozorňuje všechny zájemce na možnost využití víceúčelového hřiště (fotbalový areál SK Šumvald). Na umělém povrchu je možno hrát tenis, volejbal, nohejbal, malou kopanou atd. Cena 50,-Kč/1hodina. Termín si můžete objednat u správce Milana Smrčka, telefon 731935460.

NĚCO Z HISTORIE ...

Z dětství Franze Lehára - pokračování

Otec Lehár myslel přirozeně na to, že by jeho syn měl dostat kromě gymnázia pravidelnou hudební výuku. Byly zde dvě instituce, které se věnovaly hudební výchově. Jedna, národní konzervatoř, a druhá v roce 1875 založená hudební akademie, jejímž prezidentem byl Franz

List. Na krátkou dobu získal Franz vyučování u jednoho učitele z národní konzervatoře. Zrovna zde v maďarském hlavním městě, kde se dovede každý brzy vyjadřovat ve dvou řečích, maďarsky a německy, bylo patrné, že Franz mluví jen maďarsky. Kdo chtěl v monarchii něco

dosáhnout, musel každopádně ovládat také němčinu. V Budapešti se však nemohl správně němčině naučit. Otec se rozhodl, že ho dá učit německy. Do Vídně do internátu, kde by se naučil dobře německy, ho nemohl dát. V otcově moravské vlasti žili ještě příbuzní. V

rodišti otcově, kde byla naprostá většina Čechů, to nebylo možné. Otec měl bratra Jana, truhláře a sklenáře, v Libině a ve Šternberku Antonína, který zde byl městským kapelníkem. Nakonec poslal Franze ke strýci Antonínovi do Šternberka.

Franz Lehár měl úkol naučit se brzy německy. Po gymnáziu v Budapešti musel nyní navštěvovat národní školu. V německy mluvícím okolí se učil novou řeč dosti rychle. Ještě rychleji dělal hudební pokroky u strýce Antonína. Rodiče se rozhodovali dát Franze na regulérní vysokou hudební školu, byla však otázka, na kterou. Nejlepší by byla konzervatoř ve Vídni. Tam však dělali zkoušky až čtrnáctiletí a Franz měl v dubnu 1892 dvanáct let. Otec nakonec našel řešení. Konzervatoř v Praze brala již dvanáctileté a po přísných zkouškách bylo studium bezplatné. Když Franz začínal se studiem v Praze v r.

1882, musel ještě jako ve Šternberku navštěvovat národní školu, aby se naučil německy.

„Pražská konzervatoř měla velmi dobré jméno. Jako hlavní jsem volil housle, mými učiteli byli ředitel Benewitz, teorii hudby jsem studoval u profesora Förstra“ vyprávěl později skladatel. Malý student žil v Praze úplně sám a byl odkázán sám na sebe. „To nebyly žádné zlaté časy. Můj pokoj ležel nad skladištěm ledu. V zimě mi přimrzaly podrážky k podlaze. Když jsem chtěl cvičit na housle, zahříval jsem se přes den v posteli.“

Rodiče mohli dát synovi jen 10 krejcarů na den. Co to pro vyrůstajícího chlapce znamenalo, líčí v roce 1930 Lehár v jednom interviewu: „Peníze na stravu, které mi rodiče posílali, mi nemohly stačit. Stalo se, že jsem se jednou na ulici hladem zhroutil. Když mě matka v Praze navštívila, měl jsem ještě sílu nenaříkat. Teprve ,když se dával vlak do pohybu,

jsem křičel. Maminko! Maminko! A utíkal jsem za rozjíždějícím se vlakem. Jen velmi těžce mohli spolucestující zabránit ubohé paní vyskočit z vlaku. Padla do bezvědomí a těžce se probírala k životu.“ V roce 1884 nastal přece obrát. Otcův pluk byl přeložen do Prahy. Od té doby bydlel syn u rodičů a velká nouze skončila.

Lehár chodil soukromě do hodin i ke Zdenku Fibichovi, stýkal se i s Antonínem Dvořákem, který mu doporučil studium kompozice. Podle vzpomínek skladatele, uveřejněných ve vídeňské Neue Freie Presse, prý mu Antonín Dvořák řekl, když mu přehrával dvě skladby: „Pověste housle na hřebík a věnujte se komponování!“ Po absolvování konzervatoře roku 1888 stává se – teprve osmnáctiletý – koncertním mistrem městského divadla v Elberfeld-Barmen.

(přeložil a upravil z knihy "Franz Lehár, Berlin 1985" Mgr. Miloslav Makas)

Na cestě k světovému úspěchu

Franz Lehár si svlékl uniformu císařské a královské armády, vyzdobenou zlatými knoflíky a zlatou loutnou. Oblékl si místo ní černý frak. Doposud složil nespočetné množství pochodů a různých skladeb i dvě opery. Prvou napsal v Lučenci pod názvem Rodrigo a druhá byla Kukučka. Nyní se stal definitivně svobodným člověkem. Celou svoji energii a hudební talent mohl věnovat světu divadla. Byl tedy bez zaměstnání a podle vlastních slov – „právě toto rozhodlo o mé budoucnosti. Byl jsem přinucený žít výlučně jako skladatel.“

Štěstí mu přálo. V roce 1902 se stává dirigentem v divadle „Theater an der Wien“. Přestal se pokoušet o operu a pokračoval novým směrem k operetě. Zhudebnil operetu „Dráteník“ a ještě téhož roku složil operetu „Vídeňské ženy“. Obě operety měly přes obavy ředitele divadla úspěch. „Vídeňské ženy“ uvedli na jevišti Theater an der Wien 69 krát, operetu „Dráteník“ 200 krát za sebou. Na libreto Viktora Leona složil operetu „Veselá vdova“. Její premiéra 30.12.1905 měla tak veliký úspěch, že ji celé měsíce nemohli stáhnout z programu. Veselá vdova se vydala na cestu do světa, přeložili ji do 25 jazyků a po dobu pěti let ji hráli 18.000 krát. Podle německého divadelního historika Otta Schneidereita měla Veselá vdova do roku 1954 75 tisíc představení. Král operety se tedy narodil 30.12.1905.

Vídeňští přátelé upozornili Franze Lehára na lázeňské městečko Bad Ischel, kde trávil skoro každý významný divadelní a veřejný činitel letní měsíce.. Lehár si koupil v Ischlu vilu. Měl sice ve Vídni honosný palác, přece velkou část roku strávil v tom krásném prostředí. V letech 1912 – 1948 tu většinou býval, i tu zemřel v roce 1948. Lehárova sláva se dostala do každé části zeměkoule. Nejedno jeho nápěv se stal pouliční melodií. Jeho písně a hudba se ozývala z malých krčm a ze světových divadel.

Jak se stávaly jeho úspěchy ve světě divadla známými, tak rostly i bezohledné útoky jeho závistivců, kteří byli v tomto řemesle neschopní. I když ho někteří kritici posuzovali negativně, obecnost ho mezitím oslavovala. Ustavičně se rodily nové a nové Lehárovy operety a divadelními sály Evropy se ozývaly

jeho úspěchy. Z jeho dalších operet (28) uvádím zejména tyto: Hrabě Luxenberg (1909), Cigánská láska (1910), Ideální manželka (1913), Kde zpívá skřivánek (1918), Frasquita (1922), Paganini (1925), Frederika (1928), Země úsměvů (1929), Krásný je svět (1931), Giuditta (1934).

Zatím co se celá Evropa ozývala Lehárovým jménem a jeho čelo ověňčila sláva, nad starým kontinentem se zatáhla obloha. Začala dlouhé roky nelidská diktatura a systematické ponižování lidské důstojnosti. I Lehár se stal obětí nespočetných křivd a diskriminace pro židovský původ své manželky. 11.března 1938 obsadila říšsko-německá vojska Rakousko. Lehár ještě tehdy mohl vycestovat do západních států, ale myslel si že maďarské občanství mu zajistí určitou imunitu. Aby se s manželkou vyhnul policejnímu dozoru, pro jistotu se přestěhovali v létě roku 1939 do Bnad Ischlu s celou domácností. I tam přišlo gestapo na jejich stopu. O tom Lehár vypráví: „Jednoho dne u nás zaklepali chlapi, ukázali odznak a chtěli manželku odvést. Manželka omdlela. Najednou mě napadlo zavolat tehdejšímu Gauleiterovi Büchlovi. Když jsem mu vyložil situaci, nechal si zavolat jednoho z mužů k telefonu. Po dlouhém rozhovoru se dotýčný obrátil k nám a řekl. Dostali jsme pokyny, že máme odejít. Kdybych právě nebyl býval doma, víckrát bych nebyl uviděl svoji manželku.“

V roce 1941 se dohodl Lehár s budapešťskou operou, že uvedou „Cigánskou lásku“ s novým názvem a novým libretem. Nový název bude „Potulný student“. Lehárova opereta dostala nový

žánr. Stane se zpěvohrou, která uvede obecnstvo do doby revoluce, kdy hlavní postava Potulného studenta, cigán Joszi se svými hudebníky prochází krajinou a svými nádhernými písněmi probudí z nečinnosti a lhostejnosti ty, ke kterým se ještě nedostala zvěst o revoluci. Potom přišla na řadu poslední Lehárova premiéra v Budapešti. Dobový tisk psal o premiéře Potulného studenta následovně: "Dirigent týden před premiérou onemocněl, musel ho zaskočit skladatel. Lehár dirigoval brilantní premiéru, i druhé představení – potom nastalo fyzické zhroucení. Přepřacovanost a zvýšené nároky na jeho psychiku vyvolaly u třiasmdesátiletého Franze Lehára těžké žlučové a ledvinové potíže."

Hned, jak to bylo možné, převezli ho do Vídně a odtud do Ischlu. Tady se přidal i zápal plic a zrakové poruchy. O svém vážném zdravotním stavu se vyjádřil takto: „Bylo se mnou zle natolik, že někteří moji přátelé už i kondolovali mé manželce. Díky vědomostem lékařů a mé silné tužbě po životě se mi podařilo překonat ty těžké dny.“ Manželům Lehárovým se podařilo překonat i těžké dny v politice. Dne 6. května 1945 obsadili američtí tankisté lázeňské městečko Bad Ischl. Lehárova manželka tak byla zachráněna před odvečením. Už mohla odložit sáček jedu, který vždy nosila při sobě. Ale strašné válečné vypětí a vnímání ničení světa jim oběma velmi podkopalo zdraví. V Rakousku byl po válce všeobecný nedostatek léků. Proto v zájmu uzdravení odcestovali na jaře 1946 do Zurichu. Tu Lehárovi zemřela na konci srpna 1947 manželka Žofie. Skladatel tak zůstal v 77 letech sám. Tehdy se k němu přistěhovala sestra Emmi a starala se o něho až do smrti. V srpnu 1948 se spolu vydali na cestu a vrátili se do Ischlu. Poslední dny jeho života popsala Maria von Peteani: „Pracoval

i v posteli. Jeho unavená ruka bez ostychu kreslí noty. Byl podzim, čas vinobraní. Nadchlo ho kouzlo přírody a komponuje píseň Nové víno. To je jeho jediná radost. Ze světa skutečnosti uniká do světa hudby. Aby si trochu odpočinul, přeruší práci a zapne si rádio. Hraje Verdiho Requiem, zpívá Benja- mino Gighi. Chorý, voskově žluté tváře, poslouchá s nepopsatelným úžasem. To je poslední hudba, kterou vnímají jeho uši. To jsou poslední akordy, které pronikají do géniový duše.“ A z úst skladatele chystajícího se na dlouhou cestu vycházejí poslední srozumitelná slova: „Všechno zemské jsem vykonal. Nyní je třeba umřít.“ Zemřel 24. října 1948 několik minut před patnáctou hodinou.

Osiřela Lehárova vila na břehu Traunu. Z Lehárovy vily se stalo Lehárovo muzeum a umělec, který svou hudbou po celý život sytil duše dychtící po potěšení, nyní prostřednictvím zanechaných rekvizit učí a vychovává sta a tisíce lidí, kteří denně otevírají bránu bývalého Lehárova paláce.

Tímto vyprávěním o světovém úspěchu hudebního skladatele si připomínáme 135. výročí narození Franze Lehára, jehož rodinné kořeny sahají až k nám do Šumvaldu, v němž se 31.1.1838 narodil skladatelův otec František Lehár

Maďari považují Lehára za svého rodáka, protože se narodil 30. dubna 1870 v tehdy maďarském Komárně, kde žil jeho otec jako vojenský kapelník a matka byla pomadžarštěná Němka. Vídeňáci ho byli ochotni prohlásit za svého krajana, když dlouhá léta žil ve Vídni. Po otci však pocházel z hanáckého Šumvaldu. Nejen jeho otec, ale i sám skladatel si několikrát – jak je doloženo v úředních knihách – vyžadoval ze Šumvaldu domovský list. Skladatel ještě i v roce 1924.

(přeložil a upravil Mgr. Miloslav Makas)

Prameny: Lehár-Museum Bad Ischl, prof. Peter Herz

Szénassi Zoltán : Lehár 1991

Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci, č. 147- 1970, Josef Valíček

Franz Lehár zum Gedenken, Glocken Verlag, Maria von Peteani 1958

STATISTIKA, ZAJÍMAVOSTI ...

Počasí v květnu a na jaře 2010

Počasí v květnu 2010 bylo přes velké výkyvy během měsíce na padesátiletém průměru.

Průměrná teplota května dosáhla **14,4oC**, **na maximum 22,2oC** vystoupila 11. a 24. května, **na minimum 8,2oC** poklesla teplota 17/5. **Nejteplejším dnem** s průměrnou teplotou 17,9oC byl 29. květen, **nejchladnějším** 17. květen s prům. teplotou 9,6oC.

Na srážky byl letošní květen velmi bohatý – v 25 dnech spadlo 156,8 mm srážek, což je 234%

padesátiletého průměru a řadí se na 2. místo za květnové srážky v roce 1962 – 181,2 mm. **Nejvyšší denní srážky** 24 mm spadly 12/5. Květen měl 2 dny jasné, 11 oblačných a 18 zamračených, 8 s mlhou 4 s bouřkou.

Letošní jaro s průměrem **9,9oC** bylo o 1 stupeň teplejší než normál (N=8,9oC). **Maximum** teploty 22,8oC na jaře bylo naměřeno 30. dubna, **na minimum** –7,2oC poklesla teplota 6. března. **Nejteplejším jarním dnem** s prům. teplotou 18,9oC byl 30. duben a **nejchladnějším dnem** s průměrem –4,4oC byl 9. březen.

Na srážky bylo jaro bohaté, spadlo 210,8 mm, což je 158% normálu (N=133 mm). Vítr vanul ze západních směrů 49-krát, z východních směrů 37 krát. Jaro mělo 24 jasných dnů, 36 oblačných a 32 zamračených.

(Mgr. Miloslav Makas)

Nezaměstnanost v Uničovském regionu v dubnu 2010

V dubnu 2010 se nezaměstnanost v ČR snížila o 0,5%, v kraji o 1,2%, v okrese o 0,9%. – V Uničovském regionu měla největší nezaměstnanost obec Lipinka 21,6%, následovaly obce Dlouhá Loučka 16,8%, Újezd 16,3%, Strukov 15,8% a Nová Hradečná s Troubelicemi 15,4%. Přibližně na průměru regionu byl Uničov 13,9% a Paseka 13,8%. – Nejméně nezaměstnaných měly Přovice a Žerotín 9,4%, následoval Šumvald 12,4%, Medlov 12,9% a Želechovice 13,1%.

Dubnový průměr regionu Uničov se oproti březnu snížil o 2,7% na 14,1%

(Mgr. Miloslav Makas)

Výsledky voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR za naši obec

VOLBY do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR 2010	Šumvald		Břevenec		Celkem	
	hlasy	%	hlasy	%	hlasy	%
Občané CZ	1	0,16	0	0,00	1	0,13
Věci veřejné	66	10,70	20	15,50	86	11,53
Konzervativní strana	1	0,16	0	0,00	1	0,13
Komunistická strana Čech a Moravy	62	10,05	32	24,81	94	12,60
Koruna Česká	4	0,65	0	0,00	4	0,54
ČSSD	179	29,01	32	24,81	211	28,28
Moravané	7	1,13	0	0,00	7	0,94
Strana Práv Občanů ZEMANOVCÍ	13	2,11	4	3,10	17	2,28
STOP	0	0,00	0	0,00	0	0,00
TOP 09	75	12,16	12	9,30	87	11,66
KDU - ČSL	28	4,54	3	2,33	31	4,16
Volte Pravý Blok	2	0,32	0	0,00	2	0,27
Strana zelených	5	0,81	2	1,55	7	0,94
Suverenita	37	6,00	6	4,65	43	5,76
Česká pirátská strana	10	1,62	0	0,00	10	1,34
Dělnická strana soc. spravedlnosti	6	0,97	1	0,78	7	0,94
Strana svobodných občanů	1	0,16	0	0,00	1	0,13
ODS	120	19,45	17	13,18	137	18,36
CELKEM	617	100	129	100	746	100

Účast ve volbách	Šumvald	Břevenec	Celkem
Voliči zapsaní ve stálém seznamu	1130	261	1391
Počet voličů, kteří odvolili	623	131	754
Počet platných hlasů	617	129	
Účast v procentech	55,13	50,19	54,21

SPORT**Atletický víceboj v Uničově**

Ve středu 5.5. 2010 se konala v Uničově soutěž v atletickém víceboji pro žáky II. stupně. Zúčastnilo se jí 8 škol z regionu Uničov (ZŠ U Stadionu, ZŠ Troubelice, ZŠ Pionýrů, ZŠ Dl. Loučka, ZŠ Medlov, **ZŠ Šumvald**, ZŠ Haškova). Družstva chlapců a dívek soutěžila v těchto disciplínách: běh 60m, skok daleký, hod granátem (chlapci) nebo míčkem (dívky) a běh 1500m (chlapci) nebo 1000m (dívky).

Výprava našich sportovců byla velmi úspěšná, dosáhli výborných umístění nejen v hodnocení družstev, ale i jednotlivců.

Výsledky družstev:

družstvo	umístění	závodníci
mladší chlapci	8. místo	Z. Bartoněk
mladší dívky	6. místo	T. Vepříková, H. Chlebníčková, L. Vepříková
starší chlapci	1. místo	M. Havlíček, P. Čamek, F. Čano, D. Richter
starší dívky	2. místo	V. Hrabáčková, P. Vyroubalová, A. Balcáková, P. Dubová

Výsledky jednotlivců:

jméno	umístění	60m	skok daleký	hod	1000m D / 1500m CH
V. Hrabáčková	1. místo	9,4s	381cm	40m	3:51
M. Havlíček	1. místo	7,9s	537cm	50m	5:53
P. Čamek	2. místo	8,0s	456cm	45m	5:38

V celkovém hodnocení škol jsme se umístili na 6. místě.

Družstva starších chlapců a dívek na základě svých výborných výsledků postupují do okresního finále, které se koná 16.6. 2010 v Olomouci. Přejeme hodně štěstí.

Všem žákům gratulujeme a děkujeme za vzornou reprezentaci naší školy.

(Mgr. Eva Navrátilová)

Kopaná SK Šumvald

M u ž i „A“: „Remízový král jara“ je příhodné přirovnání týmu A. V pěti květnových zápasech jsme hned čtyřikrát remizovali a jednou prohráli. Pohledný zápas s dobrými kombinacemi jsem odehráli v Lošticích. Dokázali jsme odpovědět na vedoucí branku domácích (1:1), ti však v závěru po našem zaváhání strhli vítězství na svou stranu. Následovaly čtyři velmi podobné remízy. Po dobrém nástupu jsme v závěru málo aktivní hrou nahráli soupeři. V derby s Oskavou, suverénem letošního ročníku, vidělo víc jak 300 diváků bojovné a kvalitní utkání. Dokázali jsme otočit nepříznivý stav 0:1 na 2:1. Po zbytečném zaváhání hosté vyrovnali na 2:2. I v početním oslabení (vyloučen T. Čelůstka) jsme byli až do závěru aktivní se snahou připravit oskavským teprve druhou porážku v soutěži. I přes bodové ztráty si držíme **výborné 5. místo s 37 body**.

V červnu zajíždíme k derby do Medlova (13.6.) a soutěž bude zakončena dohrávkou odloženého utkání s Vikýřovicemi doma 20. 6.

2. 5.	Loštice - Šumvald	2 : 1	(J. Trefil)
9. 5.	Šumvald- Štěpánov	1 : 1	(M. Lolek)
15.5.	Vidnava - Šumvald	1 : 1	(T. Čelůstka)
23.5.	Šumvald- Oskava	2 : 2	(J.Trefil, T. Čelůstka)
30.5.	Bělkovice - Šumvald	2 : 2	(J. Trefil, M. Horňák)

M u ž i „B“: Běčko odehrálo pouze čtyři zápasy. V Jívové byl kvůli nezpůsobilému terénu odložen. Bohužel jsme ani v květnových zápasech nebodovali a zůstává nám **13. místo se 13 body**. Dokážeme se gólově prosadit, ale po zbytečných chybách inkasujeme hodně branek.

1. 5.	Město Libavá - Šumvald	5 : 0	
8. 5.	Šumvald- Blatec	2 : 4	(Kuchta, Kaller)
22. 5.	Šumvald- Vilémov	2 : 5	(Kuchta, Nerušil)
30. 5.	Náměšť n.H.B - Šumvald	5 : 2	(Kuchta, Henáček)

S t a r š í ž á c i: Po dalších čtyřech utkáních jarní části si chlapci i nadále udržují slibný náskok 8 bodů. Soutěž se na dalších místech tabulky zdramatizovala. Na druhém místě je družstvo Červenky, kde chlapci poprvé v tomto ročníku prohráli 1:0 (gólem v poslední minutě) a na třetím místě družstvo Litovle, které předvádí na jaře výborné výkony. Dobrý výkon předvedli chlapci v důležitém domácím utkání s Horkou na Moravě a po boji zvítězili 2:1. K vysněnému prvnímu místu tak stačí vyhrát jediné utkání. Všichni věříme, že se to podaří již v domácím utkání s Haňovicemi (6.6).

1. 5.	Červenka - Šumvald	1:0	
9. 5.	Šumvald - Bohuňovice	6:0	(Kratochvíl 3, Maitner, Čamek, Cigánek)
23. 5.	Šumvald - Horka n. M.	2:1	(Cigánek, Čamek)
29. 5.	Dub nad Mor. - Šumvald	1:4	(Kratochvíl 3, Maitner)

Dostál Pavel

(zapsal Mgr. L. Výhnálek)

Ze střeleckého sportu

Šumperská liga mládeže 2010												
	1.kolo		2.kolo		3.kolo		4.kolo		5.kolo		Nejlepší 3 kola	
Dobrozemský L	267	2.	264	4.	263	5.						
Krestýn Rost'a	253	2	275	2.	265	2.						
Smékalová Ad.			261	3.	257	3.						
Bartoněk Zd.												
stoják												
Hejný Tomáš	330	1.	341	1.	358	1.						

(Mgr. Miloslav Makas)

Šumvaldské noviny vydává Obecní úřad v Šumvaldě nákladem 300 výtisků. Vydávání povoleno pod. č. MK ČR E 12535.

Příspěvky odevzdávejte vždy nejpozději k 25. dni v měsíci na Obecní úřad v Šumvaldě.

Redakce ŠN, Obecní úřad, 783 85 Šumvald 17, www.sumvald.cz / e.mail: redakceSN@seznam.cz